

Besni bik.

Ponatis iz knjige Jón Svensson: »Prigode malega Nonnija«, ki je v dr. J. Lovrenčičevem prevodu izšla v založbi Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani (Mladinska knjižnica).

Konja sem spravil le počasi na višino.

Ko smo bili na vrhu, je takoj zopet obstal, hrzal in drhtel po vsem telesu.

Pred nami je bila majhna planja, posuta z ognjenškimi skalami. V ozadju se je vzpenjala teber, porasla z redko travo in pepelnato sivim mahom.

Fido se je pogнал na neko skalo, odkoder je z ostrim očesom motril okolico. Potem je začel zavijati in je kakor besen planil med skalovje. Zadržal sem dih in mirno sedel na razburjenem konju in napeto pričakoval, kaj bo.

Nekaj trenutkov pozneje sem zaslišal, kako pes divje laja, in kmalu nato grmeče tuljenje, ob katerem sem se kar zgrozil.

Konj se je stresel, se obrnil in hotel zdreviti po griču nizdol.

Z veliko težavo sem tresoč se žival zadržal, nisem pa mogel preprečiti, da ne bi udaril s poti nekoliko na desno mimo bližnjih skal.

Končno sem ga le ustavil in v razdalji kakih dve sto do tri sto korakov sem opazil mogočnega ruskega bika, ki je šel besen s povešenimi rogovi nad Fida.

Istočasno sem zaslišal nekod izmed skal jasen otroški glas:

»Nonni, Nonni, ali si ti? — Za božjo voljo, bodi previden in pazi, da se ne zaleti vate!«

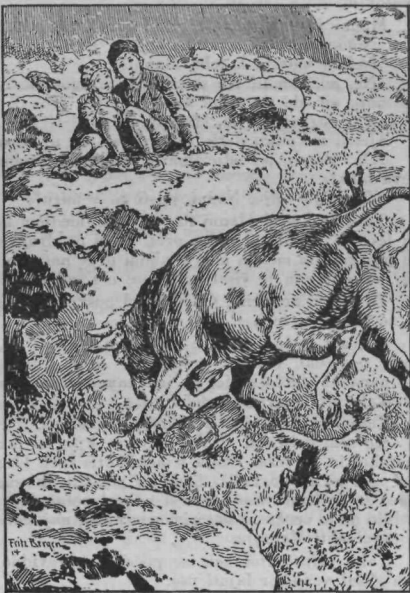
Takoj sem spoznal glas: bil je Manni, ki me je svaril.

Solze veselja so mi prišle v oči.

Čast in hvala Bogu, svojega ljubega bratca sem spet našel! — Ves sem bil vznemirjen in nisem mogel pričakati, da bi ga videl.

»Manni, kje si? Ne videm te!«

»Tukaj — na visoki skali! — Toda ne hodi bliže, Nonni, pobode te do smrti!«

Iskal sem v smer, odkoder sem slišal Mannija, in ugledal sem ga. Mirno je sedel na visoki skali, ploščati skali, prav tam nad onim prostorom, kjer sta se dajala Fido in besni bik.

»Ali se ti ni nič zgodilo?« sem mu zaklical.

»Nič, Nonni! — Ti pa se pazi pred bikom!«

Pomislil sem, kako bi prišel k Manniju, in sem gledal sem in tja po skalovju.

Manni je uganil moje misli, zakaj ves v skrbeh mi je zaklical:

»Nonni, ne hodi sem! Tu spodaj je bik!«

»Nekod moram k tebi, Manni!«

»Ne, ne, Nonni! Ne smeš! Bik te ugonobi, ne več, kako hud je. Meni ne more nič, do mene ne more!«

»Kaj naj napravim, Manni?«

»Jezdi nekoliko dalje in skrij se, da te ne ugleda!«

»Da, Manni, pa odjezdim, a kmalu se vrnem in videl boš, kako uženeva bika!«

»Za božjo voljo, Nonni, pusti ga v miru!«

Tako je kričal Manni na vse grlo, medtem ko sem jaz zavil s konjem na levo in jezditel v ovinku proti rebri na drugi strani. Spotoma sem videl na posameznih mestih med skalami prav natančno bika. Okoli vratu je imel žilj, na katerem je visel kol in se mu opletal ob prednjih nogah.

To me je pomirilo. Če bi hotel poskočiti, bi ga opletal kol po kolenih in ne mogel bi teči.

Bik me je tudi opazil: vsakokrat, ko me je uzrl med skalami, me je sprepo pogledal, vendar — čudno — ni se niti najmanj pripravljaj, da bi me napadel. Zdelo se je, da ima samo Mannija na piki, zakaj se ni ganil od skale, na kateri je sedel brat.

Čudno je bilo to. Nisem mogel razumeti.

Ko sem prijezdil visoko v reber, kjer mi bik ni mogel več blizu, sem razjahal in privezal konja k neki ostri čeri. Drgetal je še vedno. Potrepjal sem ga in pogladil, da bi se pomiril, in sem ga končno pripravil do tega, da je legel. Nato sem si nabral polne žepe ostrega kamenja, ki naj bi bilo moje orožje, s katerim sem hotel, naj stane, kar hoče, pregnati bika in osvoboditi Mannija.

Tako pripravljen sem se počasi in previdno bližal skali, izza katere sem slišal venomer lajati psa.

Ko sem ugledal bika, sem vzel iz žepa kamen in ga zagnal z vso močjo nanj. Obenem sem si izbral skalo, na katero bi se mogel rešiti, če bi se bik zakadil proti meni.

Manni me je videl, ko sem vrgel kamen, pa je prestrašeno zakričal, kar je mogel:

»Nehaj, Nonni, nehaj in ne bližaj se mu!«

Odvrnil sem:

»Bodi vendar tiho, Manni, saj bom previden!«

Pa sem skočil na bližnji kamen in spet zaklical:

»Vidiš, Manni, zdaj sem tudi jaz na varnem!«

Bil je zadovoljen.

Takoj sem vzel spet nekaj kamnov iz žepa in začel obmetavati z njimi bika. Nič ni pomagalo. Imel je pretrdo kožo. Samo za spoznanje se je potresel, kadarkoli ga je zadel kamen.

Moral sem torej bliže in kmalu sem bil že na drugi skali.

Bik se pa ni zmenil kar nič za moje kamenje; samo na Mannija je gledal in ne enkrat se ni okrenil proti meni. Radi tega sem bil vedno pogumnejši in sklenil sem, da napadem skupno s Fidom divjega bika.

Mannija sem spet potolažil in nato poklical Fida. Pritekel je in skočil k meni na skalo. Jezik mu je molel iz gobca in srce mu je močno bilo.

Vzel sem šest ostrih kamnov v levico in pokazal s prstom na bika.

Fido se je okretno umikal ostrim rogovom in je skušal popasti bika. Skočila sva s skale in se pognala proti sovražniku.

Fido se je okretno umikal otrim rogovom in je skušal popasti bika za zadnje noge.

Jaz sem se previdno bližal in metal kamenje biku v glavo.

Enkrat sem ga zadel v sredo širokega smrčka.

To je učinkovalo. Bik je dvignil glavo in me pogledal s krvavo podplutimi očmi, nato pa se je zagnal s povešeno glavo proti meni.

Manni je spet rezko zakričal in mi zaklical:

»Nonni, Nonni, beži, teci, teci hitro, sicer te konča!«

K sreči je oni kol oviral pobesnelega bika, da ni mogel teči, in tako sem se še utegnil skriti za bližnjo visoko skalo.

Nič več se nisem potem upiral bratovim prošnjam in opustil sem nevarni boj.

Medtem ko je imel bik opraviti s Fidom, sem tekkel v loku k Mannijevi skali in skočil hitro na njo.

Manni me je sprejel z razprostrtimi rokami in solze veselja je imel v očeh.

»Sem, Nonni, sem!« mi je zaklical in me oprjel z obema rokama. »O, da si le spet pri meni!«

Objel sem ga in ga pritisnil jokajoč na svoja prsa.

Spomnil sem se, koliko strahu in žalosti sem prestal radi ljubega brata in zato sem moral jokati.

Potem sem rekel:

»Zdaj mi pa pripoveduj Manni, kako si jezdil!«

»Grozno je bilo, Nonni,« je začel. »Konj je ves čas besno drvel. Držal sem se trdo za grivo in zato nisem padel z njega. Potem sva prišla tu sem in divji bik je začel tuliti in potem me je konj vrgel s sebe. Tla so peščena in zato ni bilo nič hudega. Potem sem skočil pokonci in splezal na to skalo in bik me ni dobil.«

»In konj, Manni?«

»Zbežal je. Potem pa se je še vrnil, a kmalu spet odbežal. — Kako pa si ti prišel sem, Nonni?«

»Jaz sem našel lepega jeklenosivega konja. Tega bi moral videti, Manni! Kako iskro je šel! — In ob onem velikem prepadu sem se bal, da si ti vanj omahnil. — Potem je lajal ko stekel; bil je že ves hripav. Poklical sem ga k nama, da se malo odpočije. Takoj je priskakal in je sedel sopihajoč za najin hrbet.«

Komaj sva si to povedala, se je zagnal bik v najino skalo, da je kar zabobnelo.

»Vidiš, Nonni, tako je delal ves čas, odkar sedim tu,« je povedal Manni.

»Pa nič ne de, skala se ne premakne,« je še takoj pristavil.

Fido je lajal ko stekel; bil je že ves hripav. Poklical sem ga k nama, da se malo odpočije. Takoj je priskakal in je sedel sopihajoč za najin hrbet.

Kmalu nato sva z bratom opazila, kako je stezal bik svojo mogočno glavo na skalo in naju skušal doseči s svojim dolgim jezikom. Prhal je, da nama je bilo kar tesno in lizal trdo skalo. Nehote sva se odmaknila.

Tedaj sem se nečesa domislil. Vzel sem nožič iz žepa, ga odprl in rekel Manniju:

»Spomnil sem se nečesa. Saj veš, če postane kak bik v hlevu besen, mu denejo v nos železen obroč in žival postane spet krotka. —

»Ali ne bi poskusila tudi midva kaj takega?«

»Že, a obroča nimaš, Nonni.«

»O, konopec imam, mogoče bi mu mogla tega dati skozi nos!«

»Toda, kako napraviš to, Nonni?«

»Prebodem mu z nožem nos in potem potegnem skozi konopec.«

»Dobro, Nonni, pa poskusi, če pojde!«

Iz žepa sem privlekel konopec, se potem ulegel na trebuh in rekel Manniju, naj me drži za noge, da ne bi padel s skale.

Tako sem mirno ležal, dokler ni iztegnil bik zopet glave na skalo. Odprti nož sem držal v desni, konopec pa v levi roki.

Ni mi bilo treba dolgo čakati.

Bik je začel kmalu znova lizati skalo in dvigal glavo vedno više.

»Drži mi noge trdno, Manni!« sem zaklical.

Manni me je držal, kar je mogel trdno.

Nato sem zgrabil močnega bika za nosnice, prav tako, kakor sem videl pastirje, če so hoteli pogledati kaki živini v gobec, in hitro sem mu zabodel ostri nož skozi smrček od ene nosnice do druge.

Ker se je ranjena žival tedaj silno stresla, je postal vrez mnogo večji, nego sem ga hotel narediti in nož je šel celo meni v neki prst leve roke. Bik je nezansko zamukal in se mi iztrgal. Iz nosa mu je lila kri. Nekajkrat se je vzel na zadnje noge kakor zdivjan konj, potem pa je odbegljaval hitro, kolikor mu je dopuščal kol, nizzdol proti jugovzhodu.

Fido jo je ubral za njim in ga kakor besen zasledoval.

Konopca nisem mogel potegniti biku skozi predrtino, a načrt se mi je le posrečil. Nevarna žival se ni vrnila več.

Z Mannijem sva obenem skočila s skale in hitro tekla, držeč se za roko, v strmo reber, kjer sem pustil konja.

Ležal je še vedno na istem mestu in prav kakor dopoldne, ko sva ga našla in je potem z Mannijem oddrevel.

Bratec je takoj pomislil na svoj doživljanj in je nekako boječe vprašal:

»Nonni, kaj se ti zdi, ali ne bo spet tako divji, kakor je bil zjutraj?«

»O ne, Manni,« sem ga potolažil. »Zjutraj je bil divji, ker ga je vrv preveč tiščala; pretrdno je bila zvezana. Zdaj ni več, prej sem mu jo zrahljal.«

Manni je bil zadovoljen.

Sedla sva in počivala, zakaj trudna sva bila in tudi spet lačna.

Jesti nisva imela kaj več.

Kmalu se je vrnil tudi Fido. Ves zasopel je bil in jezik mu je molel daleč iz gobca. Dobro se jo postavil. Vzela sva ga v svojo sredo in ga hvalila in božala.

Pa sva tedaj šele opazila, da mora biti že dokaj pozno.

»Koliko utegne biti ura?« je vprašal Manni.

Pogledal sem proti zapadu. Solnce je že tonilo.

»Zelo pozno je že, Manni.«

»Kaj poreče mati, Nonni, ko prideva domov? — Kaj misliš, če bi kar odjezdila proti domu?«

Tudi mene je skrbelo in sem rekel:

»Da, Manni, mislim, da bo najbolje, če kar greva. Kmalu se znoči in dobro bova morala jezdit!«

Dvignila sva se. Jaz sem odvezal konja in ga pripravil to pot s prijazno besedo in trepljanjem, da je kmalu vstal.

Splezala sva mu potem na hrbet in odjezdila nizdol proti domu.

Veselo je tekel Fido pred konjem.

Manni se me je z obema rokama krepko oklepal.

Ko smo prišli v bližino onega nevarnega prepada, kjer se mi je prej vrtoglavilo, je začel pes renčati. Konj je postal nemiren, ostril je ušesa in se je ustavil.

»Nonni, gotovo je tu spet oni bik. Obrni, Nonni, obrni!« mi je klical brat.

Kmalu nato sva zaslišala divje tuljenje in že sva ugledala grozno žival, ki je prihajala iz neke zagate proti nama.

Smrtno prestrašen sem v trenutku obrnil konja in v divjem diru smo drveli zopet v hrib.

Bik je bil kmalu daleč za nami in nas ni mogel več dohiteti...

Kaj naj bi začela, ko je nama besna bestija zaprla pot proti domu?

Mannija je skrbelo in je vprašal:

»Kdaj prideva pa zdaj domov, Nonni?«

»Ne vem,« sem mu odgovoril. — »Bojim se, da danes sploh ne prideva.«

Manni je molčal in tudi jaz nisem rekel ničesar več.

Jezdila sva čez drn in strn, mimo gričev in pečin in novih prepadov, zdaj čez mehki pesek, zdaj spet po skalovitih tleh, zdaj skozi mah in vresje pa zopet preko sončnozelenih pašnikov, ki so bili posejani s prelepimi gorskimi cveticami.

Nič naju ni zanimalo. Molče sva jezdila dalje v neznano nama gorsko samoto.

Kanibali so tu.

Na osrednji planoti Avstralije že dolgo živi pod svojim šotorom gospa Daisy Bates (Dejzi Bejts). Naselila se je na robu pustinje, da sprejema obiske izumirajočih avstralskih domačinov, ki prihajajo iz svojih divjin ob Uldejskih vodah. Gospa je stara 60 let in popolnoma sama vztraja na meji med civilizacijo in pradijino. Letos je pisala v svojo angleško domovino takole pismo:

Dne 15. julija me je čisto nepričakovano obiskalo krdelo kanibalov ali ljudožrcev: pet mož, trije dečki, dve mladi ženi, dve deklici pa ena starka z vnučkom.

Vsi otroci so sirote, kajti starše so jim pojedli! Murna-ambala, vodja krdela, mi pripoveduje, da so po poti veliko ljudi pobili in pojedli in da za njimi prihajata še dve krdeli. Pa tudi pri njih imajo samo mlade ljudi, ker so vse stare pojedli kot popotnico.

Prišli so tako nenadoma, da v omarah nisem imela obleke za vse, a preden se bodo vrnili k svojim Uldejskim vodam, bodo vsi oblečeni. Tudi živeža jim moram dati, vem pa, da jim moja kaša, krompir, čebula, kruh in čaj ne bodo kdo ve kako teknil, saj so pri svojih groznih pojedinah okusili vse drugačne slaščice.

Vselej kadar me obiščejo, jih najprej nahranim in oblečem, poizvem njihova imena in imena vodá, odkoder prihajajo in pa razložim jim, kako se lahko v novi okolici prehranijo. Vendar pa so nekaj dni vsi iz sebe, ker se zopet vidijo s svojimi sorodniki, ki so se naselili blizu mene pred